

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут філософії та освітньої
політики
Кафедра богослов'я та релігієзнавства

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(СИЛАБУС)**

«ГЕНДЕР І РЕЛІГІЯ»

Форма навчання: очна (денна/вечірня)

Відомості про викладача

ПІБ	Целковський Геннадій Анатолійович Доцент кафедри
Профіль викладача	https://kkbr.shf.udu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/spivrobitnyky/tselkovsky
Електронна адреса	h.a.tselkovskyy@udu.edu.ua

I. Основна мета навчальної дисципліни

формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і аналітичних навичок щодо взаємодії гендеру та релігії, а також здатності досліджувати гендерні аспекти релігійних традицій, практик і дискурсів у контексті сучасних гуманітарних і соціальних наук. Курс спрямований на розвиток умінь критично аналізувати роль релігії у формуванні гендерних ідентичностей, соціальних норм і владних відносин у різних культурних і історичних контекстах.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	031 Релігієзнавство
Освітня програма	Релігієзнавство
Шифр навчальної дисципліни	СВ 01
Семестр навчання	5

III. Програмні результати навчання

- ✓ ПРН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання з релігієзнавства і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань.
- ✓ ПРН 2 Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з релігієзнавства та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
- ✓ ПРН 9 Аналізувати та оцінювати стан і тенденції розвитку релігієзнавства, застосовувати сучасні методології, методи та інструменти для вирішення актуальних проблем у сфері релігієзнавства та у викладацькій практиці.

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Вступ до гендерних досліджень у релігієзнавстві: основні поняття і підходи.

- Історія становлення гендерних студій у контексті дослідження релігії.
- Теоретичні моделі гендеру: феміністична, постструктуралістська та квір-теорія.
- Гендерні ролі у світових релігіях: порівняльний аналіз.
- Жінка у релігійних традиціях: статус, образи та практики.
- Чоловічість і маскуліність у релігійному контексті.
- Релігія, сексуальність і тіло: сучасні дискусії.
- Гендер і влада у релігійних інституціях.
- Гендер, релігія і сучасні соціальні трансформації.
- Гендерні питання у сучасній теології та релігієзнавстві: перспективи розвитку.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інші містяться на курсі у Moodle: <https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1740>

V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання

Кафедра культурології, богослов'я, та релігієзнавства

Соціально-гуманітарний факультет УДУ імені Михайла Драгоманова Целковський Г.А., кандидат філософських наук.

VI. Обсяг навчального навантаження і терміни навчання

Рік і семестр навчання	3 рік, 5 семестр
Кількість кредитів	3 кредити
Загальна кількість годин	90
Лекційні заняття	20
Семінарські заняття	16
Самостійна робота	54

VII. Політика навчальної дисципліни

ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова. Детальніше: <https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1740>

VIII. Основні інформаційні джерела

Butler, J. *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. Routledge.

Butler, J. *Undoing gender*. Routledge.

Butler, J. *Who's afraid of gender?* Farrar, Straus and Giroux.

Lerner, G. *The creation of patriarchy*. Oxford University Press.

Neal, D. *Sex, gender and religion: Josephine Butler revisited*. Peter Lang.

IX. Система оцінювання

Поточний контроль	оцінювання на семінарських заняттях, підсумковий тест, виконання індивідуальних завдань
Підсумковий контроль	залік

X. Навчальні ресурси

Основні та додаткові матеріали, необхідні для вивчення навчальної дисципліни, знаходяться в електронному навчальному курсі системи управління навчальними курсами MOODLE:

<https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1740>

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри культурології, богослов'я та релігієзнавства протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.